

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 2-4-2021
Αριθμ. Πρωτ.: 291/63554

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του κτηνοτροφικού κλάδου της νήσου Κρήτης που επλήγη από τα περιοριστικά μέτρα πρόληψης για την αποτροπή εξάπλωσης του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 4417/22-2-2021**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Σ. Βαρδάκης, Τρ. Αλεξιάδης, Ι. Γκιόλας, Ν. Ηγουμενίδης, Ε. Θρασανιώτης, Χ. Καφαντάρη, Β. Κόκκαλης, Κ. Μάλαμα, Χ. Μαμουλάκης, Π. Πολάκης, Π. Πούλου, Ι. Ραγκούσης, Π. Σκουρολιάκος, Χρ. Σπύρτζης, Ο. Τελιγορίδου, Α. Τριανταφυλλίδης, Σ. Φάμελλος** και **Μ. Χατζηγιαννάκης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Υλοποίηση Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ 2014-2020 για την προώθηση της κτηνοτροφίας

Η προώθηση της κτηνοτροφίας είναι μία από τις βασικές στρατηγικές επιλογές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία αποτυπώθηκε τόσο στο σχέδιο Στρατηγικής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) για την περίοδο 2014-2020, όσο και στο εγκεκριμένο από την Ε.Ε. Πρόγραμμα.

Ως βασικός στόχος για την ανάπτυξη της γεωργίας και κτηνοτροφίας τέθηκε η στήριξη σε «Αγρο-διατροφικά προϊόντα που έως σήμερα διαμορφώνουν αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο (κυρίως κτηνοτροφικά ή που επηρεάζουν την κτηνοτροφία)», με στόχο κυρίως την αύξηση της εγχώριας παραγωγής ή/και την αντικατάσταση των εισαγόμενων προϊόντων με συναφή ανταγωνιστικότερα (ποιότητα, χαμηλό κόστος) εγχώρια προϊόντα.

Η στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη την περίοδο 2014-2020 έχει ιεραρχήσει υψηλά στις επιλογές της τη μετατροπή του αρνητικού ισοζυγίου εισαγωγών – εξαγωγών στον αγροτικό τομέα σε θετικό, θέτοντας έναν διττό στόχο:

1) Να παρέμβει για να διατηρήσει ή/και βελτιώσει τα θετικά οφέλη από την αύξηση των εξαγωγών των αγρο-διατροφικών προϊόντων που ήδη εξάγονται και έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστριών χωρών.

Η στόχευση για την κατηγορία αυτών των αγροτικών προϊόντων αφορά σε όλο το αγρο-διατροφικό σύστημα, συμπεριλαμβανομένων και των κτηνοτροφικών προϊόντων. Τα εγχώρια παραγόμενα αγρο-διατροφικά προϊόντα (κυρίως προϊόντα της αιγοπροβατοτροφίας) έχουν ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία θα αναδειχθούν μέσω:

α) της παραγωγής ανταγωνιστικού (ποιότητα, κόστος, εμφάνιση, ιδιαιτερότητα κ.λπ.) αγροτικού προϊόντος, με σταθερά και αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά και ποσότητες, οι οποίες θα ικανοποιούν τη διεθνή και εσωτερική αγορά και θα διατηρούν την αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους εντός της χώρας,

β) της διαφοροποίησης προς νέα και καινοτόμα αγροτικά προϊόντα, τα οποία απαιτούν οι καταναλωτές στις εγχώριες και διεθνείς αγορές.

γ) της διείσδυσης στις διεθνείς αγορές και της διεκδίκησης μεγαλύτερου μεριδίου αυτών.

Οι παρεμβάσεις για την επίτευξη αυτού του στόχου υλοποιούνται σε συνέργεια με τις δράσεις των συνολικότερων εθνικών επιλογών για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την προώθηση των εξαγωγών και τη δημιουργία ελληνικού “brand name”.

2) Να αυξήσει την παραγωγικότητα των προϊόντων που διαμορφώνουν αρνητικά το εμπορικό ισοζύγιο, δημιουργώντας μία σχετική εσωτερική αυτάρκεια, αλλά και ενισχύοντας με τις κατάλληλες δράσεις τις προϋποθέσεις αντικατάστασης των εισαγόμενων προϊόντων με ανταγωνιστικότερα (κόστους, ποιότητας και εμφάνιση εγχώριων προϊόντων).

Για την κατηγορία των προϊόντων αυτών που αφορά κυρίως συγκεκριμένα κτηνοτροφικά προϊόντα (κυρίως βόειο και χοιρινό κρέας, καθώς και αγελαδινό γάλα) ή προϊόντα που συνδέονται άμεσα με την κτηνοτροφία (ζωοτροφές), το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρεμβαίνει με μία ευρύτατη δέσμη δράσεων, τόσο στις κτηνοτροφικές και μεικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, όσο και στη μεταποίηση των κτηνοτροφικών προϊόντων.

Επιπλέον, βασική προτεραιότητα αποτελεί η επίλυση του διαρθρωτικού προβλήματος της ηλικιακής σύνθεσης του γεωργο-κτηνοτροφικού τομέα με την παροχή κινήτρων στο μέτρο των νέων γεωργών, το οποίο έχει ήδη προκηρυχθεί δύο φορές, κατά προτεραιότητα, σε νέους αγροτικών ή μη περιοχών που θέλουν να ασχοληθούν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, αλλά και με την επαγγελματική τους κατάρτιση μέσω του συστήματος συμβουλών (μέτρο γεωργικών συμβουλών) που θα τους υποστηρίξει. Στο μέτρο των νέων γεωργών έχουν ενταχθεί 16.000 δικαιούχοι με πόρους πάνω από 300 εκατ. €, με αυξημένα ποσά ενίσχυσης έναντι λοιπών δικαιούχων για τους νέους γεωργούς που θα συμμετάσχουν σε επενδυτικά προγράμματα. Το μέτρο επαγγελματικής κατάρτισης έχει προκηρυχθεί με διαθέσιμους πόρους πάνω από 20 εκατ. ευρώ.

Περαιτέρω, έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στο μέτρο των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και έχουν υπερδεσμευθεί επιπλέον πόροι ύψους 300 εκατ. €, και της Μεταποίησης, που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευθεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα,
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας μέσω του μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί,
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων Ομάδες Παραγωγών και Σχέδια Βελτίωσης,
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οι οργανώσεις παραγωγών, τα συνεργατικά σχήματα, οι επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των Ομάδων Παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της Συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €.

Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι έχουν σχεδιαστεί γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως οι δράσεις για τη βιολογική κτηνοτροφία, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 218 εκατ. €, και για τη διατήρηση των εγχώριων φυλών, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 38 εκατ. €.

Προτεραιότητα, επίσης, δίνεται στις καλλιέργειες που δίνουν μεγάλη δυνατότητα υποκατάστασης εισαγωγών, λόγω υψηλής τιμής εισαγωγής, όπως οι ζωοτροφές, ή λόγω της δυνατότητας ανταγωνιστικής παραγωγής τους στην Ελλάδα (π.χ. κτηνοτροφικά ψυχανθή κ.λπ.).

Παράλληλα, έχει επισημανθεί η σημασία της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στην παραγωγή τοπικών-ποιοτικών γεωργικών προϊόντων στις ορεινές - ημιορεινές περιοχές, καθώς επίσης και των τοπικών φυλών ζωικού κεφαλαίου στην ενίσχυση του δυναμικού προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος και στις ασθένειες.

Κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2021-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Περαιτέρω αξιοποίηση του ΠΑΑ 2014-2020 για την αντιμετώπιση της πανδημίας στον γεωργοκτηνοτροφικό τομέα

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και αφορούν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργοκτηνοτροφικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση

των ωφελουμένων του.

Διευκρινίζεται ότι ο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητες του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, τις δράσεις του LEADER, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Μια τέτοια παρέμβαση αποτέλεσε η ενεργοποίηση του Μέτρου 21 «Έκτακτη, προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19», μετά από σχετική τροποποίηση τόσο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 όσο και του ΠΑΑ, εξαντλώντας τις χρηματοδοτικές του δυνατότητες, προκειμένου να ενισχυθεί ο κλάδος του ελαιολάδου με 126 εκατ. €.

Επιπλέον της πρόβλεψης του νέου μέτρου, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για την χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχει ενεργοποιηθεί μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης των 480 εκ. € για τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες. Ειδικότερα, επτά τράπεζες έχουν υπογράψει επιχειρησιακές συμφωνίες με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Πρόκειται για τις τράπεζες Πειραιώς, Εθνική, Eurobank, Συνεταιριστική Θεσσαλίας, Συνεταιριστική Καρδίτσας, Procredit και Παγκρήτια.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Πλέον των ανωτέρω, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, σημειώνεται ότι έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

- Νομοθέτηση του ακατάσχετου και αφορολόγητου των ενισχύσεων που χορηγούνται για την αντιμετώπιση της πανδημίας.
- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).
- Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
- Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
- Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
- Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
- Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
- Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
- Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων

αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και την δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis):

Σχετικά με τη στήριξη των κτηνοτρόφων της νήσου Κρήτης μέσω της χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα ισχύοντα στο καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), ως προς το νομικό πλαίσιο, τα θέματα της εν λόγω χορήγησης ρυθμίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτός τροποποιήθηκε πρόσφατα από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 316/2019 της Επιτροπής. Σημειώνεται ότι η περίοδος ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2027.

Το σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγείται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών, δεν δύναται να υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο Παράρτημα I του εν λόγω Κανονισμού και ανέρχεται σε €134.272.042 και κατά παρέκκλιση σε €161.126.460 σύμφωνα με το Παράρτημα II του Κανονισμού. Για όσα Κράτη-Μέλη επιλέξουν υψηλότερο ατομικό και εθνικό ανώτατο όριο ενίσχυσης είναι υποχρεωτική η δημιουργία και χρήση κεντρικού μητρώου προς επαλήθευση της μη υπέρβασης του ατομικού και εθνικού ανώτατου ορίου. Οι περιπτώσεις κατά παρέκκλιση χορήγησης εθνικής ενίσχυσης που επιτρέπεται από τις ενωσιακές διατάξεις, εξετάζονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στη βάση προσκομιζόμενων στοιχείων από τους ενδιαφερόμενους φορείς και των περιορισμών που θέτει το ανωτέρω πλαίσιο, ώστε να ληφθούν, εάν απαιτείται, τα κατάλληλα μέτρα.

Το προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων:

Λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας, το οποίο θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Ειδικότερα, η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει τις 270.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ή τις 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές, όπως επιστρεπτές προκαταβολές, εγγυήσεις, δάνεια και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 270.000 ευρώ ή των 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση. Όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται, είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης.

Τέτοιου είδους περιπτώσεις εξετάζονται από τις αρμόδιες, κάθε φορά, υπηρεσίες στη βάση των στοιχείων που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς και των περιορισμών που θέτει το ανωτέρω πλαίσιο, προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα.

Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στον πρωτογενή τομέα, σχεδιάζει τη λήψη μέτρων στήριξης της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας, σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η προαναφερθείσα αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συγκεκριμένα, με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ.119/245028/7-9-2020 (B 3836) Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς των που διατηρούν εκμεταλλεύσεις με θηλυκά ενήλικα (τουλάχιστον ενός έτους) αιγοπρόβατα, οι οποίοι διαθέτουν εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 20 ενήλικα αιγοπρόβατα και οι οποίοι έχουν παραδώσει γάλα εντός του 2019 και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει», προϋπολογισμού 30.155.000€

Ως εκ των ανωτέρω προκύπτει, για τη στήριξη των επιχειρήσεων που επλήγησαν από τις δυσμενείς επιπτώσεις του covid-19, η Κυβέρνηση λαμβάνει μέτρα κατά περίπτωση, εξετάζοντας, κάθε φορά, τα στοιχεία που δείχνουν το μέτρο στο οποίο επηρεάστηκαν οι διάφοροι παραγωγικοί κλάδοι της ελληνικής κοινωνίας στη διάρκεια της πανδημίας.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ενέκρινε την τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID-19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Στην κατεύθυνση αυτή, δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσυσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Ενίσχυση των κτηνοτρόφων στο πλαίσιο των συνδεδεμένων ενισχύσεων

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη στήριξη της κτηνοτροφίας λαμβάνει μέτρα που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής κτηνοτροφίας, τη βελτίωση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και την αναβάθμιση των υποδομών τους.

Πιο συγκεκριμένα:

1. Τομέας Πτηνοτροφίας – Χοιροτροφίας.

Τόσο ο τομέας της πτηνοτροφίας, όσο και αυτός της χοιροτροφίας, εντάσσονται, ως επιλέξιμες δραστηριότητες, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, αλλά και σε αυτό του Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων για την Περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας-σύσταση αναπτυξιακού συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 117).

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στο ΠΑΑ 2014-2020, ενισχύονται στο πλαίσιο των εξής μέτρων:

- Υπομέτρο 3.1 «Στήριξη για νέες συμμετοχές σε συστήματα ποιότητας».
- Υπομέτρο 4.1 «Επενδύσεις που βελτιώνουν τις συνολικές επιδόσεις του ενεργητικού (Σχέδια Βελτίωσης)».
- Υπομέτρο 6.1 «Εκκίνηση Επιχείρησης από Νέους Γεωργούς».
- Υπομέτρο 6.3 «Ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων».
- Μέτρο 9. «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας».

2. Τομέας Αιγοπροβατοτροφίας

Σε εφαρμογή του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κεφαλαίου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 639/2014 της Επιτροπής, προβλέπεται η χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα πρόβειου και αίγειου κρέατος μέχρι και το 2020.

Σκοπός της εν λόγω συνδεδεμένης ενίσχυσης είναι η διατήρηση της εγχώριας παραγωγής του πρόβειου και αίγειου κρέατος στα τρέχοντα επίπεδα παραγωγής.

Ο τομέας της ελληνικής αιγοπροβατοτροφίας συμπεριλαμβάνεται από το 2015 στο καθεστώς της συνδεδεμένης ενίσχυσης, στο πλαίσιο των άμεσων ενισχύσεων της ΚΑΠ, εξασφαλίζοντας μία επιπλέον στήριξη πέραν της Βασικής Ενίσχυσης.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προσπαθώντας να συμβάλει ακόμη περισσότερο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των κτηνοτρόφων, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τελευταία χρόνια η τιμή του γάλακτος βαίνει μειούμενη, ενώ ταυτόχρονα οι τιμές των ζωοτροφών και της ενέργειας αυξάνονται, ανακοίνωσε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 1η Αυγούστου του 2016, δυνάμει του άρθρου 53 (6) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, την απόφαση της Ελλάδας να εφαρμοστεί το μέτρο της συνδεδεμένης στήριξης ενιαία στις ορεινές και πεδινές περιοχές σε όλη τη χώρα.

Έτσι, από το έτος 2017 και μετά, η χορήγηση της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θεσπίστηκαν με τις αριθ. 1629/64708 (Β' 2217/21.06.2017), 328/53481 (Β' 1359/19.04.2018) και 165/57052 (Β' 1077/01.04.2019) Υπουργικές Αποφάσεις.

Ειδικότερα, για κάθε έτος, από το 2017 έως το 2020, οι προϋπολογισμοί της συνδεδεμένης ενίσχυσης που αφορούν στην αιγοπροβατοτροφία, περιγράφονται στον παρακάτω Πίνακα:

«Χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης των παραγωγών πρόβειου & αιγείου κρέατος για τα έτη 2017-2020»

	Έτος ενίσχυσης			
	2017	2018	2019	2020
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ (€)	50.978.015€	50.429.165€	55.228.458€	55.228.458€
Ανά επιλέξιμο ζώο	9,7 €	9,35 €	10,65 €	

Επισημαίνεται ότι ο προϋπολογισμός της συνδεδεμένης ενίσχυσης πρόβειου και αιγείου κρέατος είναι αυξημένος για τα έτη 2019 και 2020 κατά 5.000.000 € σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές. Επίσης, σημειώνεται ότι, από το 2017, μειώθηκε το ελάχιστο όριο παραγωγής που πρέπει να παραδώσει στη μεταποίηση ο κτηνοτρόφος, προκειμένου να λάβει την οικονομική ενίσχυση, από 120 σε 100 κιλά γάλακτος ανά επιλέξιμο ζώο, γεγονός το οποίο αυξάνει τον αριθμό των επιλέξιμων ζώων και, ως εκ τούτου, τη χορηγούμενη οικονομική ενίσχυση ανά κτηνοτροφική εκμετάλλευση. Λόγω της ιδιαίτερης κατάστασης που βρίσκεται η χώρα εξαιτίας της πανδημίας του Covid-19 και τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στον τομέα, ιδιαίτερα την περίοδο του Πάσχα, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στήριξε άμεσα και έμπρακτα τους κτηνοτρόφους με κάθε πρόσφορο μέσο. Ως εκ τούτου, υπεγράφη πιο γρήγορα από κάθε άλλη χρονιά η αριθ. 134/98263/07.04.2020 (Β' 1268/09.04.2020) σχετική ΥΑ καθορισμού του ύψους της εν λόγω ενίσχυσης στα 10,65 € ανά επιλέξιμο ζώο για το έτος 2019.

3. Τομέας Βοοτροφίας

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για τη στήριξη και ενίσχυση του τομέα του βόειου κρέατος, σε εφαρμογή του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της εθνικής νομοθεσίας (αριθ. 615/52353/12-05-2015 ΥΑ και αριθ. 1639/65123/15-06-2017 ΥΑ), χορηγεί συνδεδεμένη ενίσχυση τόσο για τη διατήρηση της εγχώριας παραγωγής βόειου κρέατος στα τρέχοντα επίπεδα, όσο και για την αξιοποίηση του αναπαραγωγικού δυναμικού της χώρας μας, με σταδιακή βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Η εν λόγω οικονομική ενίσχυση χορηγείται ανά επιλέξιμο ζώο στους δικαιούχους παραγωγούς από το 2015 και έχει ισχύ μέχρι και το 2020. Ειδικότερα, για τα έτη ενίσχυσης 2015, 2016, 2017, 2018 και 2019, σε εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, το συνολικό ποσό χρηματοδότησης, ο αριθμός των επιλέξιμων ζώων και το ποσό ενίσχυσης ανά ζώο, διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τον κάτωθι Πίνακα:

«Συνδεδεμένη ενίσχυση βοείου κρέατος για τα έτη 2015-2020».

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ (€)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (€/ζώο)
2015*	24.500.000	142.527	171,8
2016*	24.211.569	169.462	140,0
2017**	36.336.635	188.582	192,5
2018**	35.945.420	210.121	171,0
2019**	35.558.453	227.560	156,2
2020**	35.558.453		

* Βάσει της αριθ. 615/52353/12-05-2015 ΥΑ

** Βάσει της αριθ. 1639/65123/15-06-2017 ΥΑ

Το 2020, για τη στήριξη των βοοτρόφων, λόγω της ιδιαίτερης κατάστασης που βιώνει ο πρωτογενής τομέας εξαιτίας της πανδημίας Covid-19, υπεγράφη η αριθ. 164/121146/12-5-2020 (Β' 1817) ΥΑ, για το έτος ενίσχυσης 2019, περί καθορισμού του ύψους της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το βόειο κρέας, το ποσό της οποίας καθορίστηκε στα 156,2€ ανά επιλέξιμο ζώο.

Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης της ενίσχυσης ανά έτος έχει καθοριστεί βάσει των διατάξεων της αριθ. 1639/65123/15-06-2017 ΥΑ. Ειδικότερα, ο συνολικός προϋπολογισμός για το έτος

ενίσχυσης 2020, που θα κορηγηθεί το έτος 2021 στους δικαιούχους παραγωγούς, παραμένει ίδιος με αυτόν του έτους ενίσχυσης 2019 και ανέρχεται σε 35.558.453 €.

4. Τομέας Μελισσοκομίας

Ο κλάδος της μελισσοκομίας είναι πολύ σημαντικός για τη χώρα μας και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Προτεραιότητες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναφορικά με τη στήριξη του κλάδου, είναι η ενίσχυση της οικονομικής αποδοτικότητας των μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων της χώρας και η παραγωγή ανταγωνιστικών μελισσοκομικών προϊόντων. Με σκοπό την επίτευξη των παραπάνω, αξιοποιούνται θεσμικά και χρηματοδοτικά εργαλεία, τα κονδύλια, τα οποία προέρχονται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από εθνική χρηματοδότηση.

Συγκεκριμένα, τα προγράμματα που υλοποιούνται στη χώρα, ώστε να ενισχυθεί ο τομέας της μελισσοκομίας, είναι τα εξής:

- Πρόγραμμα για τη βελτίωση των γενικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας για την τριετία 2020-2022

Σε επίπεδο χώρας, προβλέπεται η υλοποίηση του εθνικού προγράμματος για τη βελτίωση της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας (Εθνικό Μελισσοκομικό Πρόγραμμα), σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Συμβουλίου (άρθρα 55-57), του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/1366 της Επιτροπής και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/1368 της Επιτροπής. Στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, είναι σε ισχύ η αριθ. 788/334896/23-12-2019 (Β'4871) ΚΥΑ με θέμα «Έγκριση υλοποίησης προγράμματος για τη βελτίωση των γενικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας για τα έτη 2020, 2021 και 2022». Για την υλοποίηση του παραπάνω προγράμματος, έχει εγκριθεί συνολική ενίσχυση, ύψους 19.415.026,00 € (6.471.734 € για το πρόγραμμα 2020, 6.474.584 € για το πρόγραμμα 2021 και 6.468.708 € για το πρόγραμμα 2022), η οποία χρηματοδοτείται κατά 50% από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά 50% από Εθνικούς πόρους.

- Πρόγραμμα Στήριξης των Μικρών Νησιών του Αιγαίου Πελάγους στον τομέα της μελισσοκομίας
Με το εν λόγω πρόγραμμα, υλοποιούνται μέτρα στήριξης του κλάδου της μελισσοκομίας στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, προκειμένου να ενισχυθεί η βιωσιμότητα και αποτελεσματικότητα των υπάρχουσών παραδοσιακών μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων, να αναπτυχθεί η τοπική παραγωγή μελιού, να μειωθεί το αυξημένο κόστος παραγωγής, να ενισχυθεί η τοπική μεταποιητική δραστηριότητα με προϊόντα υψηλής ποιότητας και διατροφικής ασφάλειας και να διατηρηθεί το μοναδικό ιδιαίτερο περιβάλλον των μικρών νησιών.

Το ποσό της δικαιούμενης ενίσχυσης καθορίζεται σε 1.800.000 € ετησίως και κάθε μελισσοκόμος μπορεί να ενισχυθεί έως 12 € ανά κατεχόμενη κυψέλη. Το συνολικό διατιθέμενο ποσό της ενωσιακής ενίσχυσης καθορίζεται σε 1.150.000 €, ενώ το ποσό της συμπληρωματικής εθνικής χρηματοδότησης ανέρχεται σε 650.000 € ετησίως.

Αναφορικά με το κόστος των ζωοτροφών, επισημαίνεται ότι η στήριξη της κτηνοτροφίας, ως βασικής στρατηγικής επιλογής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αποτυπώθηκε και στις εθνικές επιλογές που ελήφθησαν στο πλαίσιο της εφαρμογής της Κ.Γ.Π. 2015. Συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά στον πυλώνα 1 των Άμεσων Ενισχύσεων, αποφασίστηκε η στήριξη της κτηνοτροφίας με παρεμβάσεις στο κόστος των ζωοτροφών. Στην κατεύθυνση αυτή, εντάσσεται η επιλογή για κορήγηση συνδεδεμένης –με την παραγωγή- ενίσχυσης σε Πρωτεϊνούχα Κτηνοτροφικά Ψυχανθή και Σανοδοτικά Ψυχανθή (μηδική και τριφύλλι). Συγκεκριμένα, με στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής, η ελληνική κτηνοτροφία υποστηρίζεται με τη κορήγηση των ακόλουθων συνδεδεμένων ενισχύσεων:

- α) συνδεδεμένη ενίσχυση στα Πρωτεϊνούχα Κτηνοτροφικά Ψυχανθή (καρποδοτικά), με προϋπολογισμό 6.684.367 € για το έτος ενίσχυσης 2020 που διαμορφώθηκε σε 78,55 ευρώ/ha και
- β) συνδεδεμένη ενίσχυση στα πρωτεϊνούχα Σανοδοτικά Ψυχανθή, με προϋπολογισμό 25.256.552 € για το έτος ενίσχυσης 2020 που διαμορφώθηκε σε 126,23 ευρώ /ha.

Διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής:

Καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας, παρατηρείται συνεχόμενη πίεση στις τιμές παραγωγού των ζωικών προϊόντων (γάλα-κρέας), που οφείλεται στον περιορισμό της διάθεσης αυτών και των προϊόντων τους στην αγορά (εστίαση, τουρισμός, μαζικές συναθροίσεις π.χ. εμποροπανηγυρεις, γάμοι κ.ά.).

Η ΕΕ προχώρησε σε άνοιγμα του μέτρου της ιδιωτικής αποθεματοποίησης για τα τυριά, το βόειο και το αιγοπρόβειο κρέας, όχι, όμως, για τις άλλες κατηγορίες κρέατος. Στην πράξη, το παραπάνω μέτρο

δεν βρήκε ανταπόκριση. Γενικά για τη δομή και την οργάνωση της αλυσίδας ιδιαίτερα του κρέατος στην Ελλάδα, η αποθεματοποίηση ως μέτρο δεν βοηθάει ιδιαίτερα τους παραγωγούς. Ομοίως, στην περίπτωση του γάλακτος, το εν λόγω μέτρο αποτελεί μέτρο ανακούφισης των μεταποιητών (με αδιάθετες ποσότητες τυριών), όφελος, το οποίο, όμως, δεν μετακυλύεται απαραίτητα στους κτηνοτρόφους.

Σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησης αυτών.

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβαση στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

Ειδικά, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου.

Πρέπει να επισημανθεί ότι ζητήματα που πλήττουν την ανάπτυξη του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου, ως απόρροια της υγειονομικής κρίσης στον πρωτογενή τομέα, όπως είναι το ζήτημα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής αυτών, παρακολουθούνται στενά από τους φορείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να παρέμβουν αναλόγως.

Στόχος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σε κάθε περίπτωση η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, γι' αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοίχημα της χαμμένης ανταγωνιστικότητας.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει ενθαρρύνει το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακας, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν τους, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθ. 2745/328012/24-12-2019 (Β'4761) απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α' 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (ν.4673/2020, Α' 52). Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Σε κάθε περίπτωση, η τιμή παραγωγού των κτηνοτροφικών προϊόντων, όπως είναι το κρέας και το γάλα, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά, διαμορφώνεται ελεύθερα με βάση την προσφορά και τη ζήτηση και δεν υπάρχει δυνατότητα κρατικής παρέμβασης στον καθορισμό της. Ωστόσο, ο έλεγχος της λειτουργίας του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά, τα φαινόμενα αισχροκέρδειας, αλλά και οι τυχόν εναρμονισμένες

πρακτικές, αρμοδιότητας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, είναι υπό την παρακολούθηση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και, όπου απαιτείται, υπάρχει η κατάλληλη παρέμβαση.

Επίσης, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, αλλά και της ενίσχυσης και διασφάλισης του εισοδήματός τους, θα έρθει προς ψήφιση στη Βουλή το νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο προβλέπει την «Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων».

Συγκεκριμένα, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιος Λιβανός, απαντώντας στη Βουλή σε Επίκαιρη Ερώτηση του βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Βασίλη Κόκκαλη, για την προστασία του αγροτικού εισοδήματος από αθέμιτες πρακτικές, προανήγγειλε την κατάθεση, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, του νομοσχεδίου του ΥΠΑΑΤ για την ενίσχυση και τη διασφάλιση του εισοδήματος των παραγωγών, το οποίο θα προστατεύει τους παραγωγούς από τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που αναπτύσσονται εις βάρος τους.

Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο υπέρ των παραγωγών μας, το οποίο θα τους προστατεύει από τις αθέμιτες πρακτικές που αναπτύσσονται εις βάρος τους, θα τους επιτρέπει να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους θέση, θα υποχρεώνει την ύπαρξη σαφών και ξεκάθαρων όρων στις συμφωνίες που θα συνάπτονται μεταξύ αυτών και των αγοραστών των προϊόντων τους, και, συν τοις άλλοις, θα ορίζει συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα πληρωμών, τα οποία θα τους επιτρέπουν να προγραμματίσουν τη δραστηριότητα τους και τη ζωή τους. Επίσης, είναι ένα νομοσχέδιο, το οποίο προβλέπει και έναν ελεγκτικό μηχανισμό, προκειμένου να εξασφαλίσει την τήρησή του.

Συγκεκριμένα, με το ως άνω προτεινόμενο νομοσχέδιο:

- αποσαφηνίζονται οι όροι που οφείλουν να διέπουν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των προμηθευτών των αγροτικών προϊόντων και των αγοραστών, εστιάζοντας στις εμπορικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οι μεγάλες εφοδιαστικές αλυσίδες.
- μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εξόφλησης των παραγωγών ο οποίος καθορίζεται το ανώτερο σε 30 ημέρες για την πώληση ευαλλοιώτων αγροκτηνοτροφικών προϊόντων και σε 60 ημέρες για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.
- αντιμετωπίζεται η πρακτική της ανοιχτής τιμής που εφαρμόζεται στη χώρα μας και η οποία παραβιάζει τους κανόνες των καλών συναλλαγών.
- ενσωματώνεται η παραπάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνισή του με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. (Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων)

Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. είναι θεσμικά υπεύθυνος για τον έλεγχο υλοποίησης των δεσμεύσεων των παραγωγών σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο πλαίσιο των Κανονισμών της ΕΕ και των Υπουργικών Αποφάσεων και Εγκυκλίων/οδηγιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

Α. Ως προς τη στήριξη των κτηνοτρόφων, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της αριθ. 119/245028/07.09.2020 ΚΥΑ (Β'3836/09-11-2020) που αφορά στη «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς που διατηρούν εκμεταλλεύσεις με θηλυκά ενήλικα (τουλάχιστον ενός έτους) αιγοπρόβατα, οι οποίοι διαθέτουν εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 20 ενήλικα αιγοπρόβατα και οι οποίοι έχουν παραδώσει γάλα εντός του 2019 και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο)», ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ολοκλήρωσε, στις 26.10.2020, την καταβολή άμεσης επιχορήγησης, συνολικού ποσού ύψους 5.033.921,68€, στους λογαριασμούς 4.258 δικαιούχων παραγωγών της Περιφέρειας Κρήτης.

Αναλυτικότερα:

- σε 1.367 δικαιούχους αιγοπροβατοτρόφους της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου Κρήτης καταβλήθηκε ποσό ύψους 1.438.270,04€,
- σε 309 δικαιούχους αιγοπροβατοτρόφους της Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου καταβλήθηκε ποσό ύψους 343.434,85€,
- σε 2.029 δικαιούχους αιγοπροβατοτρόφους της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου καταβλήθηκε ποσό ύψους 2.691.905,97€ και
- σε 553 δικαιούχους αιγοπροβατοτρόφους της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων καταβλήθηκε ποσό ύψους 560.310,82€.

Σχετικά με την εξέταση των ενστάσεων που έχουν υποβληθεί από παραγωγούς της Περιφέρειας Κρήτης και αφορούν σε ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών για τις αιτήσεις βασικής ενίσχυσης έτους 2019, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Σε εφαρμογή του άρθρου 63 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2016, στις 17.11.2020, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε προχώρησε στην ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρατύπως καταβληθέντων ποσών καθώς και των οφειλών από διοικητικές κυρώσεις που προέκυψαν συνεπεία της διενέργειας των διοικητικών, επιτόπιων και διασταυρωτικών μηχανογραφικών ελέγχων για το ημερολογιακό έτος αιτήσεων 2019. Για την έγκαιρη ενημέρωση των παραγωγών, οι έγγραφες προσκλήσεις-ειδοποιήσεις διαπίστωσης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και οφειλών διοικητικών κυρώσεων αναρτήθηκαν στην ηλεκτρονική εφαρμογή «Καρτέλα του Αγρότη». Οι γεωργοί της Περιφέρειας Κρήτης που ενέπιπταν στην εν λόγω κατηγορία και ειδοποιήθηκαν, ήταν συνολικά 378.

Σε εφαρμογή του ν. 2520/1997, όπως τροποποιημένος ισχύει, μετά την αποστολή της 1^{ης} έγγραφης πρόσκλησης-ειδοποίησης και σε συνέχεια της εξέτασης τυχόν παρατηρήσεων των παραγωγών, εντός δύο μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους, εφόσον οι παρατηρήσεις και τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία κριθούν βάσιμα μετά την αξιολόγησή τους, ενημερώνονται οι δικαιούχοι για την παύση στην αναζήτηση της οφειλής. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων καταχωρούνται σε ηλεκτρονική εφαρμογή, μέσω της οποίας ενημερώνονται οι παραγωγοί. Επισημαίνεται ότι οι παραγωγοί μπορούσαν να υποβάλουν εγγράφως τις παρατηρήσεις τους, μέχρι τις 16.12.2020, προσκομίζοντας στοιχεία που να ενισχύουν τα επιχειρήματά τους.

Συνολικά, υποβλήθηκαν ενστάσεις από 80 παραγωγούς της Περιφέρειας Κρήτης, το σύνολο των οποίων αξιολογήθηκε μέχρι τις 16.02.2021. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν ήδη ενημερωθεί για τα αποτελέσματα των ενστάσεών τους, με προσωπική επιστολή στην εφαρμογή αξιολόγησης παρατηρήσεων αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών του Πυλώνα Ι.

Β. Αναφορικά με την εξέταση των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, στο άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 640/2014 προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που ο γεωργός αδυνατεί να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του λόγω ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων, γνωστοποιεί εγγράφως στην αρμόδια υπηρεσία, προσκομίζοντας τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, τους λόγους ανωτέρας βίας, εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημέρα που είναι σε θέση να το πράξει. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης επί των αποδεικτικών στοιχείων, ο γεωργός διατηρεί το δικαίωμά του να λάβει ενίσχυση για τα ζώα που ήταν επιλέξιμα κατά τον χρόνο που προέκυψαν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιστάσεις.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις υποβολής αιτημάτων ανωτέρα βίας και εξέτασης αυτών, όσον αφορά στις άμεσες ενισχύσεις, από το έτος 2019 και εφεξής περιγράφονται αναλυτικά στην αριθ. 255/58529/22.03.2019 ΥΑ (ΦΕΚ 1112/Β/03.04.2019) «*Λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 4 και 32 του κανονισμού (ΕΕ) 640/2014 και του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, όσον αφορά τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες αναγνώρισης των γεγονότων ανωτέρας βίας και εξαιρετικής περίπτωσης και των φυσικών περιστατικών σε βοοειδή και σε αιγοπρόβατα*».

Σύμφωνα με την εν λόγω ΥΑ:

Σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση εξαιτίας σοβαρής φυσικής καταστροφής, όπως το φαινόμενο «ΜΗΔΕΙΑ» που έπληξε τη χώρα μας, που έχει ως αποτέλεσμα τον θάνατο των ζώων της εκμετάλλευσης εξαιτίας καιρικών φαινομένων, όπως χαλάζι, υπερβολικό ψύχος ή εξαιτίας καταστροφής των σταβλικών εγκαταστάσεων από ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως το χιόνι, κατηγοριοποιείται στην υποπερίπτωση (αβ) της παραγράφου 3 του άρθρου 2. Σύμφωνα, επίσης, με το Παράρτημα Γ της ανωτέρω ΥΑ, στις εν λόγω περιπτώσεις (σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση λόγω φυσικής καταστροφής ή ατυχήματος), αναγνωρίζεται ως επιλέξιμο αποκλειστικά το πλήθος των ζώων που υπήρχαν στην εκμετάλλευση την ημέρα που συνέβη η φυσική καταστροφή και πέθαναν.

Το πλήθος των ζώων, για τα οποία δύναται να αναγνωρισθεί γεγονός εξαιρετικής περίπτωσης, προσδιορίζεται με μηχανογραφικό έλεγχο στοιχείων του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της Κτηνιατρικής και διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών, που καθορίζονται στο Παράρτημα Β της ανωτέρω ΥΑ.

Τα αιτήματα ανωτέρας βίας που υποβάλλονται και για τα οποία η γνωμοδότηση είναι θετική, σύμφωνα με την ανωτέρω σχετική ΥΑ, λαμβάνονται πάντα υπόψη στη διαδικασία πληρωμής των άμεσων ενισχύσεων.

ΕΛ.Γ.Α. (Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων)

Σχετικά με τις ζημιές που προκλήθηκαν από την κακοκαιρία της «ΜΗΔΕΙΑΣ» (16-18/2/2021) και αφορούν στο ζωικό κεφάλαιο της ευρύτερης περιοχής της νήσου Κρήτης, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Ηρακλείου, στην αρμοδιότητα του οποίου είναι και η ευρύτερη περιοχή της νήσου Κρήτης, για όσες ζημιές προξενήθηκαν στο ζωικό κεφάλαιο, οι οποίες είναι σύμφωνες με τον Κανονισμό Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου, θα διενεργηθούν τα προβλεπόμενα του Κανονισμού (δηλαδή, αναγγελίες, εκτιμήσεις και καταβολή αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς).

Σημειώνεται ότι έχουν γίνει έλεγχοι για απώλειες ζωικού κεφαλαίου (κυρίως αιγοπρόβατα) σε τρία ποιμνιοστάσια, στα οποία υπήρξε πολυήμερος αποκλεισμός λόγω των καιρικών συνθηκών. Για τις εν λόγω ζημιές, οι οποίες είναι καλυπτόμενες από τον ΕΛ.Γ.Α., ολοκληρώθηκαν οι σχετικές εκτιμήσεις. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Επίσης, θα γίνουν οι σχετικοί έλεγχοι, όπως ορίζεται από τις Κρατικές Οικονομικές Ενισχύσεις (ΚΟΕ), και για τις ζημιές που προξενήθηκαν σε πάγιο κεφάλαιο (κυρίως θερμοκήπια, γεωργικές υποστυλώσεις κ.λπ.), ενώ οι σχετικές ενισχύσεις θα καταβληθούν μετά την έγκριση των ζημιών από τα συναρμόδια Υπουργεία (ΥΠΑΑΤ και Οικονομικών) και, βεβαίως, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων. Η εν λόγω διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει ενδελεχώς τις επιπτώσεις και τις ασυμμετρίες που προκαλεί η υγειονομική κρίση στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά με στοχευμένη λήψη μέτρων σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει και διασφαλίζοντας ότι όλοι οι πληγέντες Έλληνες παραγωγοί θα τύχουν της πολύτιμης συνδρομής της Κυβέρνησης, προκειμένου να συνεχίσουν απρόσκοπτα την παραγωγική τους διαδικασία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
2. Βουλευτή κ. Τρ. Αλεξιάδη
3. Βουλευτή κ. Ι. Γκιόλα
4. Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη
5. Βουλευτή κ. Ε. Θρασανιώτη
6. Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη
7. Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη
8. Βουλευτή κα Κ. Μάλαμα
9. Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
10. Βουλευτή κ. Π. Πολάκη
11. Βουλευτή κα Π. Πούλου
12. Βουλευτή κ. Ι. Ραγκούση
13. Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο
14. Βουλευτή κ. Χρ. Σπίρτζη
15. Βουλευτή κα Ο. Τελιγιωρίδου
16. Βουλευτή κ. Α. Τριανταφυλλίδη
17. Βουλευτή κ. Σ. Φάμελλο
18. Βουλευτή κ. Μ. Χατζηγιαννάκη